

A közzététel időpontja: 2021. július 16.
Az alkalmazás kezdő dátuma: 2022. január 1.

MOZGÓKÉPKULTÚRA ÉS MÉDIAISMERET

RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNY

Az érettségi követelményei két szinten kerülnek meghatározásra:

- középszinten a vizsgázónak a mozgókép-nyelvi kultúrájára, a filmműveltségére és a média társadalmi szerepét illető tájékozottságára vonatkozó követelményeknek kell megfelelnie, e szerint történik teljesítményének minősítése és értékelése. A vizsgázó teljesítménye mutatja, hogy milyen minőségű és mélységű tudással rendelkezik ezen a téren, továbbá azt is, hogy ismereteit milyen módon tudja önálló produktumok létrehozásával (projektmunka), valamint írásban megjeleníteni;
- emelt szinten részben a mű- és stílustörténeti ismeretanyag, a fogalmi tájékozottság, részben a mű- és műsorelemzési képesség, valamint a médiajelenségekre vonatkozó – társadalmi-gazdasági ismeretekre támaszkodó – mérlegelő képesség tekintetében várható el mélyebb és alaposabb ismeretanyag. A középszintű vizsgához képest a vizsgatartalmak árnyaltabb-személyesebb alkalmazása és magasabb színvonalú kifejtése elvárt.

A) KOMPETENCIÁK

A vizsga során a vizsgázó mutassa be, hogy az alapszintű médiaismeretek birtokában van, illetve a mozgókép kultúrtörténetének és stílustörténetének, részben a mozgókép formanyelvének ismeretében, illetve adott film, filmrészlet, televíziós műsor-műsorrészlet, digitális szöveg vagy internetes forrás felhasználásával legyen képes az alább felsoroltak szerint felkészültségét, megfelelő szintű kompetenciáját bizonyítani:

- mutassa be, hogy a stílus és a megjelenítés formája hogyan utal a szerzőre, a tapasztalati valóság és a virtuális valóság kapcsolatára, a gyártási, illetve a társadalmi és kulturális körülményekre;
- jellemezze valamely tömegfilmi műfajt a témaválasztásban, a motívumhasználatban és az elbeszélésmódban megfigyelhető hasonlóságok alapján, egy-egy arra alkalmas film segítségével;
- ismertesse egy-egy jelentős alkotó életművét a szerző legfontosabb művei alapján;
- tervezzon meg és valósítson meg néhány beállításból álló értelmes mozgóképi szövegrészletet vagy egyéb médiaszöveget;
- rendelkezzen a tömegkommunikációs eszközök tudatos használatának képességével,
- bizonyítsa tájékozottságát a sajtóműfajok, az audiovizuális műsortípusok, az internetes szöveg- és kommunikációs formák, a globális monitorkultúra világában;

- jellemezze azokat az érintkezési módokat, ahogyan a médiainstémények kapcsolatba kerülnek a politikával, a társadalmi és kulturális eseményekkel, a mindennapi élettel;
- ismerje a médiainstémények működésének gazdasági alapjait, valamint a gyártók és a közönség közötti kapcsolatrendszerét;
- legyen képes önálló ítéletet alkotni néhány ismert médiakritikai elmélet által megfogalmazott problematikáról és azok helytállóságáról;
- bizonyítsa, hogy rendelkezik az önálló gondolkodás, problémalátás képességével, lényegkiemelő és rendszerező képességgel;
- mutassa be kreativitását, mozgóképi kultúrájának egyéni sajátosságait, értékválasztásait.

A vizsga során a vizsgázó teljesítménye különösen az alábbi kompetenciaterületek szempontjából vizsgálható:

- kommunikációs kompetenciák;
- digitális kompetenciák;
- a kreativitás, az önkifejezés és a kulturális tudatosság kompetenciái.

B) TÉMAKÖRÖK

Az emelt szintű vizsga tartalmi követelményeibe beletartoznak a középszintű vizsga tartalmi követelményei.

1. A mozgóképi közlésmód és kifejező eszközök

TÉMAK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1 A képrögzítés és mozgásábrázolás alapjai és jellemzői, a technikai képalkotás és a mozgóképi történetmesélés előtörténete	A mozgókép előtti mozgásábrázolási, történetalkotási törekvések azonosítása (a barlangrajztól a képregényig). A technikai kép létrehozására szolgáló eszközök (<i>fényképezőgép, videokamera, okostelefon</i>) kezelői szintű használata. A technikai képalkotás technikatörténete, meghatározó találmányainak ismerete.	Különbéle képtípusok (<i>pl. természeti, képzőművészeti és technikai képek</i>) azonosítása (a barlangrajztól a képregényen át a különféle technikai képfajtáig). Képalkotás és képrögzítés, mozgásábrázolás és történetmesélés motivációinak felismerése.
1.2 A technikai kép jellemzői	Rögzítés és ábrázolás mozzanatainak elkülönítése és kapcsolatuk értelmezése a mozgóképi szövegek elemzésében.	A mozgókép utalásos természetének bemutatása, valamint értelmezése alkalmas példákkal.

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
	A mozgókép kettős természetének (reprodukció és ábrázolás) következményei a művészi és köznapi mozgóképi szövegformálásban.	
1.3 A látvány mozgóképi megszervezése	A beállítás és a képkivágás fogalmainak pontos használata; a plánfajták felismerése és alkalmazásuk értelmezése mozgóképi szövegek elemzésében. A kamera térbeli elhelyezésével és optikai beállításával kapcsolatos jelzések, illetve a kameramozgások és a beállítás elemeinek elrendezésével kapcsolatos jellegzetességek felismerése és magyarázata klasszikus szerzői és műfaji mozgóképi szövegek értelmezésében. A megvilágítás szerepének felismerése, leírása és magyarázata klasszikus szerzői és műfaji mozgóképi szövegek értelmezésében.	A látvány mozgóképi megszervezése alapeszközeinek felismerése és magyarázata a mozgóképi szövegek értelmezésében.
1.4 Szerepjáték	A szereplőválasztás változatainak (<i>pl. civil vagy hivatalos</i>) és a szereplő külső megjelenésének, mint metakommunikációs jelzésnek a leírása és elemzése adott mozgóképi szöveg értelmezésében. A viselkedés szóbeli, vokális és metakommunikációs eszközeinek felismerése és értelmezése.	A szereplők dinamikusan változó státusz helyzetének értékelése, elemzése adott mozgóképi szövegek értelmezésében.
1.5 Montázs	A montázs-jelenség felismerése, montázs és gondolkodás, illetve montázs és ábrázolás kapcsolatának (<i>pl. a tér-idő felbontása és újraszervezése</i>) ismerete és alkalmazása a montázsviszonyok leírásában és értelmezésében. A mozgóképi hanghatások fajtáinak elkülönítése, kombinációik és képekkel történő összekapcsolásuk alapvető megoldásainak (szinkronitás-aszinkronitás, időérzet, hangulatteremtés) leírása és magyarázata a	A lineáris/narratív, az asszociatív/expresszív, a szeriális és a belső montázs illetve a hosszú beállítás felismerése és a montázshatás értelmezése adott montázmegoldások elemzésében.

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
	szövegelemzés során. A kép és hang montázsviszonyának értelmezése.	
1.6 Mozgóképi elbeszélés	A történetnek mint változássorozatnak az elemzése; a történet időrendi és okozati láncolatának összeállítása, leírása adott mozgóképi szöveg értelmezésében. A történet legfőbb alkotóelemeinek (expozíció, konfliktuslezárás, fordulat és epizód) felismerése, elkülönítése adott mozgóképi szövegek értelmezésében. A történet, a cselekmény és az elbeszélés fogalmainak helyes használata és alkalmazása a mozgóképi szövegek értelmezésében.	A narráció tudatosságának (pl. önreflexív jellegének) felismerése.
1.7 A mozgóképi alkotások rendszerezése	A mozgóképi alkotások rendszerezése néhány fontosabb szempont szerint (<i>pl. médiumok, a valósághoz való viszony, az alkotói szándék és nézői elvárás, a szöveg keletkezése és stílusa</i>) és ezen kategóriák alkalmazása adott mozgóképi szövegek elemzésében és értelmezésében.	A mozgóképi alkotások rendszerezése néhány további fontos szempont szerint (<i>pl. elbeszélő és nem elbeszélő jelleg; animáció; a kifejező eszközök kísérleti használata</i>). Továbbá ezen kategóriák alkalmazása adott mozgóképi szövegek elemzésében és értelmezésében.
1.8 A valóság ábrázolásához való viszony	A képi ábrázolás és a mágikus gondolkodás kultúrtörténeti kapcsolatának ismerete. A valóságos és a valószerű fogalmának ismerete. A fikciós és dokumentarista ábrázolásmód megjelenési formáinak felismerése és értelmezése. A technikai képrögzítés kultúrtörténeti szerepének értelmezése. A digitális kép használata előnyeinek és kockázatainak értelmezése.	A televízió valóságfelfogásának értelmezése a médium megjelenésétől a valóságshow és az infotainment műsorokig.
1.9 Cselekményelemzés	A fordulatok és az epizódok különválasztása, a cselekmény tér-idő folyamatának és okozati rendjének összeállítása adott mozgóképi szövegek	A műfaji konvenciók és a formanyelv cselekményre gyakorolt hatásának felismerése; a cselekményen belüli és azon kívüli elemek elkülönítése.

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
	értelmezésében. Alapvető műfaji jellegzetességek (helyszín és idő, szereplők, fő téma, jellegzetes fordulatok, atmoszféra) felismerése adott mozgóképi szövegek elemzésében és értelmezésében.	A filmsorozatok – különösen a televíziós és streamingszolgáltatók oldalán látható – sorozatok szerepe felértékelődésének értelmezése, kifejtése a cselekményszervezés szempontjából.
1.10 A mozgóképi szövegek jelentése	Jelentéstulajdonítás a legfontosabb filmnyelvi kódok (látványszervezés, szerepjáték, montázs, elbeszélés) értelmezésével adott mozgóképi szövegek esetében.	Az audiovizuális kifejezőmód esztétikai szerepe különbözőségeinek felismerése és értelmezése a mozgóképek eltérő (privát, szerzői, műfaji és kereskedelmi célú) alkalmazásaiban.
1.11 Egyszerű mozgóképi vagy médiaszövegek megszerkesztése	Szövegalkotási ismeretek és képességek bizonyítása (több beállításból álló, értelmes mozgóképi szekvencia, fotósorozat vagy más médium eszközeit használó rövid terjedelmű komplett szöveg, alkotás) megtervezése és kivitelezése a projektmunka során)	

2. Mozgóképi kultúra és tömegkultúra

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1 A filmkultúra kettőssége	A tömeg- és a magas/artistikus kultúra fogalmának elhatárolása. A műfaji és a szerzői filmalkotások megkülönböztetése és összehasonlítása. Az archetípus fogalmának ismerete, archetípusok felismerése (pl. <i>archetipikus konfliktusok, karakterek</i>) és azok konkrét formáinak értelmezése adott mozgóképi alkotás értelmezésében. A szerzői filmek sajátosságainak (a nemzeti magaskultúrába ágyazottság, a mozgóképes formanyelv egyéni, a szerzőre jellemző, kézjegyszerű használata, elitista alkotás- és	A kultúráhasadás jelenségének, okainak és következményeinek bemutatása és értékelése.

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
	befogadásmód, hétköznapiaság dominancia, stílusközpontúság, szoros kapcsolat a társművészetekkel) ismerete.	
2.2 Műfaji jellemzők	A tömegfilmek sajátosságainak (sztárkultusz, iparszerűség és gazdasági meghatározottság, nézőszám-maximalizálásra törekvés, szórakoztatás-központúság, akció-és látványközpontúság, műfaji jegyek, fogyasztói minták kiváltása és követése, multiplex-terjesztés) felismerése és bemutatása adott közönségfilmek segítségével. A legjellemzőbb műfajok (melodráma, vígjáték, burleszk, western, kalandfilm, horror és sci-fi) felismerése, alapvonásainak ismerete.	Egy szabadon választott tömegfilmes alkotói életmű (pl. Chaplin, Ford, Hitchcock, Spielberg) bemutatása. A legjellemzőbb műfajok közül három szabadon választott műfaj alapvonásainak ismertetése egy-egy – a műfajtól függően lehetőleg magyar - hozzárendelhető film vázlatos elemzésével.
2.3 Intertextualitás, sorozatelv	A sorozatelv fogalma, hatása a szövegek megszerkesztésére és befogadására. A sorozatszerű szerkesztés célja és hatása a befogadóra (pl. szappanoperák, hírek, reklámkampányok esetén).	Aktuális médiapéldákkal annak a jelenségnek a bemutatása, hogy a médiaszövegek rendszeresen utalnak más médiaszövegekre, s a befogadó olykor csak a megelőző vagy következő szövegek, közlemények alapján értheti meg az adott textust (pl. hírek).
2.4 A sztár	A sztár szerepének felismerése és értelmezése a filmen és a médiában néhány film és médiasztár (celeb, influencers) jellemzésével.	A sztárfogalom kialakulása és módosulása.
2.5 A befogadást befolyásoló tényezők a tömegkultúrában	Az egyirányú kommunikáció dominanciájának majd csökkenésének, az interaktivitás módjainak, szerepének ismerete a tömegkommunikációban. A befogadásra a szövegen túl hatást gyakorló tényezők: kulturális kompetencia (a befogadó tudása, tapasztalata és ízlése); a közönség kulturális és társadalmi környezete (gazdasági, szociális, etnikai helyzet, életkor), a befogadás környezete (pl. újságolvasás, rádiózás, tévénézés, szörfözés a	Az esztétikai minőséget befolyásoló eszközhasználat (tradicionális, konvencionális, originális) jellemzése adott mozgóképes példák alapján a későmodern, információs társadalom fogyasztói jelenségeiről, a mozgóképes kereskedelmi célú tartalomszolgáltatásban. Nemlineáris szövegek szerkezeti felépítésének elemzése. Alkalmas példákkal a hálózati

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
	<p><i>világhálón</i>), illetve ezek hatása az egyes médiaszövegek, szövegtípusok elfogadására vagy elutasítására.</p> <p>A médiaipar globalizálódásának jelei és következményei (<i>pl. a nemzeti identitás veszélyeztetése és átalakulása</i>) a médiaszövegek kódolásában és terjesztésében.</p> <p>A közönség eltérő szerepeinek értelmezése: a befogadó mint fogyasztó, a közönség mint állampolgár, a közönség mint nő vagy férfi.</p> <p>Korlátozott és nagy hatások elméleteik, a legfontosabb médiahatás-elméletek (<i>pl. direkt, korlátozott, használati-érték, kultivációs modellek</i>) ismerete.</p>	<p>kommunikáció életmódra, életminőségre vonatkozó hatásainak bemutatása, a <i>személyiség</i> felbontása és megsokszorozása kapcsán az online médiahasználat veszélyeinek (pl. függőség, elmagányosodás, egészségkárosodás) értelmezése.</p>
2.6 Reklám	<p>A reklám mint alkalmazott művészeti forma értelmezése adott médiaszöveg esetében.</p> <p>A reklámok címzettjének/célcsoportjának meghatározása.</p> <p>A reklámozásban alkalmazott néhány gyakori befolyásolási technika felismerése és értékelése.</p>	<p>A reklám szerepe a média-intézményrendszer fenntartásában és befolyásolásában játszott szerepének értékelése.</p>
2.7 Show-műsorok	<p>Valóságshow-műsorok (reality) jellemzése mint a jóízűség, a humánus, az önrendelkezés kikezdése másfelől annak az elemi igénynek a megvalósulása, amelyben az egyszerű ember az elit helyett magát láthatja viszont a nyilvánosságban.</p>	<p>A show-műsorok forrásainak és rokon műfajainak ismerete (<i>pl. varieté, cirkusz</i>); a leggyakoribb showműsor-változatok ismerete és jellemzése.</p> <p>A show külsőségeinek, a közönség és a show műsorvezetője (showman) szerepének jellemzése.</p> <p>A valóság és show viszonyának megfigyelése és értelmezése alkalmas példán.</p>
2.8 Televíziós filmsorozatok	<p>A szériaelv megjelenési formáinak felismerése és jellemzése.</p> <p>A teleregény és a televíziós minisorozatok szerkezeti sajátosságainak ismerete és bemutatása</p>	<p>A televíziós sorozatok evolúciójának jellemzése az ezredfordulón konkrét példák alapján – a szappanoperákat meghatározó tematika-és forma átalakulásának bemutatásával, elemzésével (hossz,</p>

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
	alkalmas példán.	műfajok, gyártók, platformok)
2.9 Számítógépes játék		Választott számítógépes játék elemző bemutatása (pl. prezentáció keretében) cselekményvezetés, szereplők rendszere és a felkínált identitások, megformáltság (képi világ, hangeffektusok), az interaktivitás lehetőségei szerint.

3. A magyar filmtörténet és a filmművészet

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1 Korstílusok	A filmes stílusirányzatok fogalmának ismerete; A stiláris hasonlóságok bemutatása egy némafilm korszakot jellemző és egy, a hangosfilm megjelenését követő szabadon választott stílusirányzat alapján.	A szerzőiség és a filmes stílusirányzat kapcsolatának értelmezése egy szabadon választott stílusirányzat és alkotó szerzői jegyeinek bemutatásával. A (német) expresszionizmus, a francia és a szovjet-orosz avantgárd, az (olasz) neorealizmus, a francia és a csehszlovák új hullám jellemzőinek azonosítása a korszakot meghatározó alkotók és művek alapján. A film stílustörténeti korszakaihoz nehezen besorolható ún. „nagy mesterek” (pl. <i>Antonioni, Bergman, Bunuel, Cassavetes, Fellini, Godard, Kurosava, Passolini, Tarkovszkij, Welles, Jancsó, Tarr</i>) közül egy magyar és a nemzetközi filmművészeti kánonból egy alkotó életművének alaposabb bemutatása a legfontosabb művek és a szerzőt jellemző témák, stiláris eszközök alapján.
3.2 A filmtörténet kezdetei, az ősfilm		A Lumière-fivérek és Melies munkásságának ismerete.
3.3 A némafilmművészet		Griffith filmművészeti jelentőségének értékelése. A német expresszionizmus jellemzése, egy

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
		<p>meghatározó művének ismerete.</p> <p>A szovjet-országi montázsiskola jellemzése, két meghatározó művének ismerete</p> <p>A francia filmes avantgárd jellemzése, két meghatározó művének ismerete.</p>
3.4 A hangosfilmművészet kialakulása, A magyar film a második világháború előtt	<p>A korai magyar hangosfilm meghatározó műfajainak (vígjáték és melodráma) jellemzése, néhány alapvető/kiemelt mű ismerete.</p> <p>A neorealizmus magyar előképe, Szóts István egyik jellemző filmje bemutatása alapján.</p>	<p>Az (olasz) neorealizmus jellemzése, két meghatározó művének ismerete.</p>
3.5 A modern film	<p>A neorealizmus, a modern film és a filmparabola fogalmának ismerete, alkalmazása a korszak néhány meghatározó filmjére - a modern szerzői film és az európai filmes újhullámok hatásának megjelenése a magyar filmművészetben néhány meghatározó mű ismerete alapján.</p>	<p>A fontosabb nemzeti új hullámok (pl. francia, csehszlovák, angol, német) jellemzése, néhány meghatározó mű ismerete.</p> <p>Új-Hollywood jellemzése, néhány meghatározó mű ismerete.</p>
3.6 Az új magyar film a második világháborútól a rendszerváltásig	<p>A magyar film néhány jelentős alkotója közül két rendező (pl. Fábri Zoltán, Makk Károly, Jancsó Miklós, Szabó István, Huszárik Zoltán, Sára Sándor, Bódy Gábor, Jeles András, Tarr Béla) munkásságának vázlatos bemutatása (az életmű helye és jelentősége a magyar film történetében).</p>	<p>A magyar filmszínészet két meghatározó alakjának (pl. Töröcsik Mari, Latinovits Zoltán, Öze Lajos, Andorai Péter, Cserhalmi György, Eperjes Károly) munkásságának bemutatása két jelentősebb filmszerepük alapján</p> <p>Az ún. budapesti iskola jellemzése, két fontosabb alkotás ismerete.</p> <p>A magyar animációs film néhány meghatározó alkotója közül két rendező (pl. Rófusz Ferenc, Jankovics Marcell) egy-egy művének részletes bemutatása.</p>
3.7 A kortárs magyar film	<p>Három – szabadon választott – a rendszerváltás után készült, jelentősebb magyar film részletező ismertetése (pl. Enyedi Ildikó, Tarr Béla, Pálfy</p>	<p>Az ezredforduló utáni magyar film néhány fontosabb alkotója (Enyedi Ildikó, Pálfy György, Mundruczó Kornél, Fliegauf Bence, Hajdu</p>

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
	<i>György, Mundruczó Kornél, Fliegauf Bence, Hajdu Szabolcs, Kocsis Ágnes, Nemes Jeles László munkái közül).</i>	<i>Szabolcs, Kocsis Ágnes, Nemes Jeles László, Török Ferenc, M. Tóth Géza)</i> szerzői karakterének vázlatos bemutatása. A magyar operatőri iskola két meghatározó alakjának (pl. <i>Tóth János, Ragályi Elemér, Koltai Lajos, Kende János, Máthé Tibor, Sára Sándor</i>) munkásságának bemutatása két mű alapján.
3.8 A film helye a nemzeti kultúrában	Ismeri a magyar film és a magyar filmalkotók nemzetközi sikereit, elismertségét.	Átlátja és értelmezi a film szerepét és helyét a nemzeti kultúrában.

4. Médiaismeret – alapfogalmak; a média társadalmi szerepe, használata; intézmények és szabályozás

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
4.1 A média fogalma és társadalmi szerepe	A média fogalmának ismeretére alapozva a média fontosabb társadalmi funkcióinak (tájékoztatás; informálás; szórakoztatás; a nyilvános viták terepének biztosítása, közösségek szerveződésének és működésének biztosítása) áttekintése, jellemzése.	
4.2 Mediatizált információforrások használata	Az egyes médiumokban használatos szövegtípusok (pl. <i>hírek, riportok és tanulmányok, rádióműsorok, filmek, televíziós műsorok, Web-lapok, közösségi médiafelületek, digitális archívumok</i>) mint információforrások tudatos, szelektív és célirányos használata (pl. <i>a projektmunkában</i>).	
4.3 A társadalmi nyilvánosság	A közzsféra-magánsféra, a nyilvánosság, a médiakonvergencia és a diskurzus fogalmának ismerete; a modern társadalmi nyilvánosság kialakulását elősegítő fontosabb kommunikációs fordulatok szerepének kifejtése (<i>elsősorban az írásbeliség megjelenése, technikai sokszorosítás, a</i>	A társadalmi nyilvánosság módosulásának jellemzése a közösségi média szerepével összefüggésben.

	<p><i>technikai képrögzítés-képközvetítés, a távközlés, digitalizáció).</i></p> <p>Annak ismerete, hogy milyen alapvető tényezőktől függ valamely kor és társadalom nyilvánossága. A média napirend kijelölő szerepének a bizonyítása aktuális médiapéldákkal. A média legfontosabb társadalmi szerepeinek (pl. tájékoztatás, „örkutya”-szerep, közösségteremtő-szerep, a morális értékrend formálása) ismerete.</p>	
4.4 A valóság sztereotip és torzított megjelenítése a médiában	<p>A reprezentáció fogalmának ismerete, a tapasztalati és a médiavalóság eltéréseinek felismerése és bemutatása a nemi szerepek, a kisebbségek és az etnikumok, az eszmék és politikai formációk médiareprezentációjának jellegzetes példáin keresztül, jellemző sztereotípiák bemutatása bizonyos társadalmi csoportok reprezentációjában. Fontosabb érvek és ellenérvek ismerete és alkalmazása, amelyek a média tömegbefolyásolási, közönségmanipulációs hatását kívánják bizonyítani vagy cáfolni.</p> <p>A manipuláció és a médiaipari selejt megkülönböztetése egymástól.</p> <p>A médiaoptimizmus és -pesszimizmus fogalmának, alapvető érvkészletének ismerete.</p> <p>A közösségimédia platformokat jellemző algoritmikus tartalomszolgáltatás jelensége és problémái ismerete a nyilvánosság korlátozásában.</p>	<p>A morális pánik fogalmának ismerete. Fontosabb érvek és ellenérvek ismerete és alkalmazása, amelyek a média agresszivizáló hatását kívánják bizonyítani vagy cáfolni.</p> <p>A reprezentáció és az önreprezentáció fogalmának elkülönítése a közösségi médiában</p> <p>A közösségimédia platformokat jellemző algoritmikus tartalomszolgáltatás jelensége és problémái értelmezése a nyilvánosság korlátozásában. A véleménybuborék-és a visszhangkamra jelenségek értelmezése konkrét példákon keresztül.</p>
4.5 A média és az életmód	<p>A médiumok – elsősorban a rádió, a televízió és az online sajtó – műsorrendjének, honlap-struktúráinak, az intézmény vagy csatorna-image kialakításának a befogadók életmódjára, műsorválasztási preferenciáira gyakorolt hatásainak bemutatása.</p>	<p>A fontos tömegkommunikációs modellek (transzmissziós, rituális, propaganda-reklám, befogadási modell) működésének szemléltetése önállóan gyűjtött médiapéldák alapján (pl. rövid szóbeli vagy írásbeli beszámoló, esettanulmány formájában).</p>

4.6 A médiaszöveg mint termék	A tömegkommunikációs folyamatra ható főbb gazdasági tényezők bemutatása, az iparszerű és piacelvű működés (pl. a maximális fogyasztásra készítés elve, a közönség mint vevő és mint áru, a műsoridő mint tulajdon) értelmezése. A médiafogyasztás, a nézettség és a közönségarány fogalmának ismerete	A médiafogyasztás, a nézettség és a közönségarány fogalmának értelmezése Néhány jellemző adat (pl. a hazai film-és televíziós ipar nagyságrendje, a közpénzek és a „reklámtorta” mértéke) ismerete és értelmezése.
4.7 Intertextualitás, sorozatelv	A sorozatelv fogalmának ismerete, hatása a szövegek megszerkesztésére és befogadására. A sorozatszerű szerkesztés célja és hatása a befogadóra (pl. szappanoperák, hírek, reklámkampányok esetén).	Aktuális médiapéldákkal annak a jelenségnek a bemutatása, hogy a médiaszövegek rendszeresen utalnak más médiaszövegekre, s a befogadó olykor csak a megelőző vagy következő szövegek, közlemények alapján értheti meg az adott textust (pl. hírek).

5. Tudatos médiahasználat

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
5.1 Új médiatechnológiák	A mediatisztált közlésmód új jelenségeinek (pl. interaktivitás, multitasking, hálózati kommunikáció, virtuális valóság, médiakonvergencia) jellemzése, a befogadási folyamatra gyakorolt hatásuk bemutatása és értékelése.	
5.2 Online média használata	Az internethasználat biztonságának problémái (pl. személyes adatok védelme, cyberbullying, hamis vagy megbízhatatlan oldalak, hiteles információk kiszűrése, ismerkedés veszélyei, túlhasználat, képernyőidő, digitális lábnyom, függőségek, FOMO, generációs szakadékok) ismerete. Az internetes és mobilkommunikáció fontosabb sajátosságainak (pl. interaktivitás, a kommunikáció térbeli és időbeli szabadsága, figyelemmegosztás, multitasking, virtuális kapcsolatok, konstruált	A mindennapi kommunikáció digitális technológián alapuló formáinak (chat, SMS, e-mail, fórum) és nyelvi sajátosságai (pl. szókinccs, szavak alakváltozatai, mondat szerkesztés, az érzelm kifejezés eszközei) értelmező ismerete.

	személyiségek, anonimitás és annak korlátai, e-részvétel, e-demokrácia, amatőr és professzionális tartalomgyártás, médiahasználat más emberek jelenlétében és annak normái) tudatosítása.	
5.3 A befogadást befolyásoló tényezők	A lineáris és nemlineáris olvasás fogalmának ismerete.	Nemlineáris szövegek szerkezeti felépítésének elemzése. Alkalmas példákkal a hálózati kommunikáció életmódra, életminőségre vonatkozó hatásainak bemutatása, a <i>személyiség</i> felbontása és megsokszorozása kapcsán az online médiahasználat veszélyeinek (pl. függőség, elmagányosodás, egészségkárosodás) értelmezése.

6. Médiainstémények és médiaszabályozás

TÉMAK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
6.1 Hírműsorok	<p>A hír, a hírérték, az infotainment és a vélemény fogalmainak ismerete és elkülönítésük adott médiaszövegben.</p> <p>A hírműsorszerkesztés elemi formáinak és normáinak ismerete és érvényesülésük mérlegelő megítélése.</p> <p>A hírmédia médiaszövegeinek mint történetkezdemények közrebocsátott értelmezési javaslatainak az elemzése; a fontosabb újságírói modellek (elkötelezett, pártos, objektív-semleges, bulvár) ismerete.</p>	<p>A hírműsorok show-szerű átalakulásának értékelése.</p> <p>A televíziós dokumentarizmus átalakulásának értékelése.</p> <p>A fake-news és a post-truth-jelenségek értelmezése, mint a hírmédia tájékoztató társadalmi funkciójának megkérdőjelezése</p>
6.2 A médiaipar intézményei	<p>A médiaszervezetek felépítése és hierarchiája a tulajdonosoktól az újságírókig és közreműködő szolgáltatókig az információ megformálásában.</p> <p>A kapuőr-jelenség értelmezése.</p> <p>A közszolgálati és kereskedelmi médiainstémények jellemzése néhány példa alapján.</p>	<p>A független és alternatív médiainstémények, szakosított csatornák és tematikus-specializálódott médiavállalkozások jellemzése alkalmas – elsősorban az online médiát jellemző - példák alapján.</p>

<p>6.3 A médiaipar ellenőrzése</p>	<p>A médiaipar jogi és etikai szabályozásának alapelvei <i>(pl. önellenőrzés, a válaszadás lehetősége, a magánélet tiszteletben tartása, a közszereplőkkel kapcsolatos szabályok, a hátrányos megkülönböztetés tilalma)</i>.</p> <p>A törvények és szabályok betartását ellenőrző hazai intézmények megnevezése, beavatkozásuk <i>(pl. a reklámidő túllépéséért, a fiatalokkákat károsan érintő műsorokkal - elsősorban az indokolatlan erőszak-megjelenítéssel - kapcsolatos döntések)</i> jellemző példáinak ismertetése az adott időszakból.</p> <p>A médiatörvény és a monopóliumellenes törvények legfontosabb szabályozó eszközeinek <i>(pl. a tőkekoncentráció limitálása, kvóták, hírszolgáltatás előírása)</i> ismerete.</p> <p>Az újságíró szabadsága és ennek korlátai; a szerzői jog; az információhoz való jog; a rágalmazással kapcsolatos, a kiskorúak védelmét és a politikai befolyásolástól való védelmet szolgáló főbb szabályozások ismerete.</p>	<p>A rasszizmus és a gyűlöletbeszéd tilalmának és a szólásszabadság elvének konfliktusa ismerete, értelmezése a médiaszabályozás szempontjából.</p>
------------------------------------	---	---

C) VIZSGALEÍRÁS

A vizsga részei

Középszint		Emelt szint		
Gyakorlati vizsga	Írásbeli vizsga	Gyakorlati vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Projekt	180 perc	Projekt	180 perc	20 perc
50 pont	50 pont	60 pont	60 pont	30 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Középszint		Emelt szint		
	Gyakorlati vizsga	Írásbeli vizsga	Gyakorlati vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS
A vizsgaszervező intézmény biztosítja	NINCS	videoanyag lejátszására alkalmas eszköz és televízió vagy kivetítő	NINCS	videoanyag lejátszására alkalmas eszköz és televízió vagy kivetítő	NINCS

Közzé kell tenni

	Középszint		Emelt szint		
	Gyakorlati vizsga	Írásbeli vizsga	Gyakorlati vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	projektfeladatok	NINCS	projektfeladatok	NINCS	tételsor
Határidő	május-júniusi vizsgaidőszakra: előző év október 15. (november 1.); október-novemberi vizsgaidőszakra: adott év április 15. (május 1.)	NINCS	május-júniusi vizsgaidőszakra: előző év október 15. október-novemberi vizsgaidőszakra: adott év április 15.	NINCS	május-júniusi vizsgaidőszak kezdete előtt legalább hatvan nappal
Felelős	A vizsgaanyagok elkészítéséért felelős intézmény				

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

A vizsga részei

Gyakorlati vizsga		Írásbeli vizsga		
Projekt		180 perc		
		Feladatsor		
A) feladat: Médiaszöveg és munkanapló	B) feladat: Esszé elkészítése	Fogalom- és tárgyismeret	Mozgóképi szövegtérítés	Média szövegelemzés, illetve miniesszé

elkészítése				
25 pont	25 pont	10 pont	25 pont	15 pont
50 pont		50 pont		

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsgán a vizsgázóknak egy központi feladatsort kell megoldaniuk.

A feladatsor minden esetben tartalmaz egy vagy két rögzített, néhány (5-15) perc hosszúságú filmrészletet vagy televíziós műsorrészletet illetve online médiaszöveget. Az írásbeli vizsga során először a feladatlaphoz tartozó film- vagy műsorrészletet kell a vizsgázóknak megtekinteniük, majd a feladatlapok szétosztását követően a vizsgázók három percet kapnak a filmrészlettel kapcsolatos kérdések tanulmányozására. Ezt követően a vizsgázók másodszor is megnézik a részletet, majd megkezdik a munkát. Abban az esetben, ha a médiaesszéhez is tartozik megnézendő (1-4) perces anyag, azt az írásbeli vizsga 100. percétől kell kétszer egymást követően levetíteni. A részlet megtekintésére még egy alkalommal (a beadást megelőző utolsó fél óra kezdetén) harmadszor is lehetőséget kell biztosítani a vizsgázóknak, amennyiben azt bárki közülük igényli.

Vizsgacsoportonként szükséges eszköz a videoanyag lejátszására alkalmas eszköz és televízió, monitor vagy kivetítő, ezeket a vizsgaszervező intézmény biztosítja.

A vizsgázók a feladatlapokon levő információkon kívül semmilyen segédeszközt nem használhatnak.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

Az írásbeli vizsga feladatlapja három részből áll:

- tartalmaz néhány, elsősorban az ismereteket és a tudást mérő feladatot;
- a mozgóképi szövegértés képességének mérésére tartalmaz egy előzetesen nem látott, a vizsga során megtekintett mozgóképi szöveggel (filmrészlettel, televíziós műsorrészlettel) kapcsolatos kérdéssort, illetve a látott részlethez kapcsolódó részletesebben kifejtendő, elemző jellegű kérdést;
- tartalmazza valamely tömegkommunikációval kapcsolatos probléma felvetését vagy/és egy rövid médiaszöveg-részletet, mellyel kapcsolatban értelmezést illetve rövid esszéisztikus kifejtést vár el a vizsgázótól.

Az írásbeli vizsgarészhez kapcsolódóan anyagot nem kell közzétenni.

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az írásbeli vizsga értékelését központi javítási-értékelési útmutató alapján a szaktanár végzi.

A feladatsorban megjelenő rövid, kifejtést-érvelést igénylő feladatok értékelése során minősíteni kell:

- a probléma értelmezésének minőségét, a feladat megoldása során alkalmazott ismeretek mértékét, azok érvényességét;

- a szöveg áttekinthetőségét (logikus szerkezetét) és érveléstechnikáját, annak stiláris színvonalát;
- az önálló megfigyelések, felvetések előfordulását és minőségét.

A feladatsor első részét képező ismereteket és tudást mérő feladatokra legfeljebb 10, a mozgóképi szövegértés mérésére vonatkozó feladatokra hibátlan megoldás esetén legfeljebb 25, míg a médiaismerettel kapcsolatos esszé jellegű feladatra további 15 pont szerzhető. A vizsgadolgozat maximális összpontszáma így 50 vizsgapont lehet.

Gyakorlati vizsga

Általános szabályok

A gyakorlati vizsga két különböző projektfeladat megoldásából áll, amelyeket önálló munka keretében kell kidolgozni. A központilag meghatározott hat vizsgafeladatot a szaktanár további két projektfeladattal egészítheti ki.

Az elkészült projektmunkát a vizsgabizottságot működtető intézményben kell legkésőbb az írásbeli vizsgaidőszak kezdetéig beadni, és azt a továbbiakban írásbeli vizsgadolgozatként kell kezelni.

A gyakorlati projektmunka tartalmi és formai jellemzői

A központilag közzétett feladatok közül három minden esetben valamely médiaszöveg és a hozzá tartozó munkanapló elkészítésére vonatkozik (A) feladat), míg a további három feladat esszé típusú (B) feladat). A vizsgázó a projektfeladatok közül egy A) és egy B) típusú feladatot köteles választani oly módon, hogy a választott feladatok legalább egyike a központilag közzétett feladatok valamelyike.

A vizsgázó gyakorlati vizsgamunkájának tartalmaznia kell:

- egy médiaszöveget (A) feladat), amely lehet pl. rövid videofilm vagy műsorelőzetes, riportázs, reklám, portré, hanganyag, fotósorozat, animációs munka, plakát, képregény, story-board, számítógépes honlap, vagy, amely egyéb kreatív formában valósulhat meg;
- egy esszét, minitanulmányt (B) feladat), amely önálló irodalmazás, kutatás, elemzés alapján készül.

Az A) feladathoz kötelezően mellékelni kell egy legfeljebb 750 szóból álló munkanaplót, vagyis értelmező kommentárt. Ebben röviden ki kell térni a feladatválasztással kapcsolatos vizsgázói motivációkra, a munka tervezése és kivitelezése során felmerült főbb döntési helyzetekre, a feladatmegoldással kapcsolatos személyes élményekre, továbbá a szöveget a vizsgázó önértékelő megjegyzéseivel kell zárni.

A B) feladat megoldásaként egy legfeljebb 1000-1500 szóból álló szöveget kell elkészíteni. Ha ebben a vizsgázó kritikai, elméleti szöveget interpretál vagy idéz, akkor a tudományos közleményeknél megszokott hivatkozásokat és irodalomjegyzéket is csatolni kell (ezek a megjelölt terjedelmen kívül esnek).

A tavaszi vizsgaidőszakra vonatkozó központi vizsgafeladatokat minden év október 15-éig, az őszi vizsgaidőszakra vonatkozókat április

15-éig kell közzétenni. A szaktanárok által kiadott feladatokat a tavaszi vizsgaidőszakra vonatkozóan legkésőbb november 1-jéig, az őszi vizsgaidőszakra vonatkozóan május 1-jéig kell az adott intézményben a vizsgázók számára közzétenni.

A gyakorlati projekt munka értékelése

Amennyiben a vizsgázó két azonos típusú feladat megoldását adja be, akkor, a közzé tett feladatok sorrendje szerinti első megoldott feladatát kell értékelni, a másik automatikusan 0 ponttal értékelendő.

A projekt munka értékelése során – a munka jellegét figyelembe véve – a szaktanár feladatonként az alábbi szempontok szerint minősíti a megoldásokat:

A gyakorlati (kreatív) feladatnál értékelni kell

- az elképzelés megtervezettségét, a megvalósítás előkészítettségét és a munka szervezettségét;
- a munka dokumentáltságának minőségét és az elkészített anyaggal kapcsolatos (ön)reflexió színvonalát;
- a kivitelezés technikai és esztétikai minőségét, ötletességét, személyességét;
- a prezentáció formai színvonalát.

Az esszé típusú feladatnál értékelni kell

- a probléma értelmezésének minőségét, a feladat megoldása során felhasznált háttéranyagok és ismeretek érvényességét,
- a szöveg áttekinthetőségét (logikus struktúráját) és érveléstechnikáját, stiláris színvonalát,
- az önálló megfigyelések, felvetések előfordulását és minőségét,
- a prezentáció formai színvonalát.

A központi javítási-értékelési útmutató alapján a fentiekben írt szempontokat érvényesítve feladatonként összesen 25-25 pont adható. A gyakorlati vizsgafeladatokra a vizsgázó így legfeljebb 50 vizsgapontot szerezhethet.

EMELT SZINTŰ VIZSGA

A vizsga részei

Gyakorlati vizsga			Írásbeli vizsga			Szóbeli vizsga	
Projekt			180 perc			20 perc	
			Feladatsor			Tételkifejtés	
A) feladat: Médiaszöveg és munkanapló	B) feladat: Esszé elkészítése	C) feladat: Szöveges feladat	Fogalom- és tárgyismeret	Mozgóképi szövegértés	Média miniesszé	Mozgókép altételsor	Média altételsor

elkészítése		elkészítése					
20 pont	20 pont	20 pont	15 pont	30 pont	15 pont	15 pont	15 pont
60 pont			60 pont			30 pont	

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsgán a vizsgázóknak egy központi feladatsort kell megoldaniuk.

A feladatsor minden esetben tartalmaz egy vagy két rögzített, néhány (5-15) perc hosszúságú filmrészletet vagy televíziós műsorrészletet illetve online médiaszöveget. Az írásbeli vizsga során először a feladatlaphoz tartozó film- vagy műsorrészletet kell a vizsgázóknak megtekinteniük, majd a feladatlapok szétosztását követően a vizsgázók három percet kapnak a filmrészlettel kapcsolatos kérdések tanulmányozására. Ezt követően a vizsgázók másodszor is megnézik a részletet, majd megkezdik a munkát. Abban az esetben, ha a médiaesszéhez is tartozik megnézendő (1-4) perces anyag, azt az írásbeli vizsga 100. percétől kell kétszer egymást követően levetíteni. A részlet megtekintésére még egy alkalommal (a beadást megelőző utolsó fél óra kezdetén) harmadszor is lehetőséget kell biztosítani a vizsgázóknak, amennyiben azt bárki közülük igényli.

Vizsgacsoportonként szükséges eszköz a videoanyag lejátszására alkalmas eszköz és televízió, monitor vagy kivetítő, ezeket a vizsgaszervező intézmény biztosítja.

A vizsgázók a feladatlapokon levő információkon kívül semmilyen segédeszközt nem használhatnak.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

Az írásbeli vizsga feladatlapja három részből áll:

- tartalmaz néhány, elsősorban az ismereteket és a tudást mérő feladatot;
- a mozgóképi szövegértés képességének mérésére tartalmaz egy előzetesen nem látott (ismeretlen) mozgóképi szöveggel (filmrészlettel, televíziós műsorrészlettel) kapcsolatos kérdéssort, illetve egy, a látott részlethez kapcsolódó részletesebben kifejtendő, elemző jellegű kérdést;
- tartalmazza valamely tömegkommunikációval kapcsolatos probléma felvetését, mellyel kapcsolatban rövid esszéisztikus kifejtést vár el a vizsgázótól.

Az írásbeli vizsgarészhez kapcsolódóan anyagot nem kell közzétenni.

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.

A feladatsorban megjelenő rövid, kifejtést-érvelést igénylő feladatok értékelése során minősíteni kell:

- a probléma értelmezésének minőségét, a feladat megoldása során alkalmazott ismeretek mértékét, azok érvényességét;

- a szöveg áttekinthetőségét (logikus szerkezetét) és érveléstechnikáját, annak stiláris színvonalát;
- az önálló megfigyelések, felvetések előfordulását és minőségét.

A feladatlap első részét képező, ismereteket és tudást mérő feladatokra legfeljebb 15, a mozgóképi szövegértés mérésére vonatkozó feladatokra hibátlan megoldás esetén legfeljebb 30, míg a médiismerettel kapcsolatos esszé jellegű feladatra további 15 pont szerezhető.

A feladatlap maximális összpontszáma így 60 vizsgapont lehet.

Gyakorlati vizsga

Általános szabályok

A gyakorlati vizsga három különböző projektfeladat megoldásából áll, amelyeket önálló munka keretében kell kidolgozni. A közzétett hat középszintű vizsgafeladathoz további három emelt szintű projektfeladat társul.

Az elkészült projektmunkát legkésőbb az írásbeli vizsgaidőszak kezdetéig kell beadni, és azt a továbbiakban írásbeli vizsgadolgozatként kell kezelni.

A gyakorlati projektmunka tartalmi és formai jellemzői

A központilag közzétett (a középszintű gyakorlati vizsgáéval azonos) feladatok közül három minden esetben valamely médiaszöveg és a hozzá tartozó munkanapló elkészítésére vonatkozik (A) feladat), további három feladat esszé típusú (B) feladat), míg a csak az emelt szintű vizsgára közzétett három feladat (C) feladat) típusa bármelyik lehet.

A vizsgázó a projektfeladatok közül egy A), egy B) és egy C) feladatot köteles választani.

A vizsgázó gyakorlati vizsgamunkájának tartalmaznia kell:

- egy médiaszöveget (A) feladat), amely lehet pl. rövid videofilm, film/előzetes, riportázs, reklám, portré, hanganyag, fotósorozat, animációs munka, plakát, képregény, story-board, számítógépes honlap stb. vagy, amely egyéb kreatív formában valósulhat meg;
- egy esszét, minitanulmányt (B) feladat), amely önálló irodalmazás, kutatás, elemzés alapján kerül elkészítésre;
- egy további médiaszöveget vagy esszét (C) feladat).

A médiaszöveg és munkanapló elkészítése típusú feladathoz kötelezően mellékelni kell egy legfeljebb 750 szóból álló munkanaplót, vagyis értelmező kommentárt. Ebben röviden ki kell térni a feladatválasztással kapcsolatos vizsgázói motivációkra, a munka tervezése és kivitelezése során felmerült főbb döntési helyzetekre, a feladatmegoldással kapcsolatos személyes élményekre, továbbá a szöveget a vizsgázó önértékelő megjegyzéseivel kell zárni.

Az esszé elkészítése típusú feladatok megoldásaként egy legfeljebb 1000-1500 szóból álló szöveget kell elkészíteni. Ha ebben a vizsgázó kritikai, elméleti szöveget interpretál vagy idéz, akkor a tudományos közleményeknél megszokott hivatkozásokat és irodalomjegyzéket is csatolni kell (ezek a megjelölt terjedelmen kívül esnek).

A tavaszi vizsgaidőszakra vonatkozó központi vizsgafeladatokat minden év október 15-éig, az őszi vizsgaidőszakra vonatkozókat április

15-éig kell közzétenni.

A gyakorlati projektmunka értékelése

Amennyiben a vizsgázó három olyan feladat megoldását adja be értékelésre, melyek egyike sem C) típusú feladat, úgy az összes feladatot 0 ponttal kell értékelni.

Amennyiben a vizsgázó két vagy három azonos típusú feladat megoldását adja be, akkor feladattípusonként a közzétett feladatok sorrendje szerinti első megoldott feladatát kell értékelni, a többi feladat – az adott feladattípuson belül – automatikusan 0 ponttal értékelendő.

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.

A gyakorlati (kreatív) feladatnál értékelni kell

- az elképzelés megtervezettségét, a megvalósítás előkészítettségét és a munka szervezettségét;
- a munka dokumentáltságának minőségét és az elkészített anyaggal kapcsolatos (ön)reflexió színvonalát;
- a kivitelezés technikai és esztétikai minőségét, ötletességét, személyességét;
- a prezentáció formai színvonalát.

Az esszé típusú feladatnál értékelni kell

- a probléma értelmezésének minőségét, a feladat megoldása során felhasznált háttéranyagok és ismeretek érvényességét;
- a szöveg áttekinthetőségét (logikus struktúráját) és érveléstechnikáját, stiláris színvonalát;
- az önálló megfigyelések, felvetések előfordulását és minőségét;
- a prezentáció formai színvonalát.

A központi értékelési útmutató alapján a fentiekben írt tartalmi szempontokat érvényesítve feladatonként legfeljebb 18, a prezentáció formai színvonalára pedig további 2, összesen 20 pont adható. A gyakorlati vizsgafeladatokra a vizsgázó így legfeljebb 60 vizsgapontot szerezhethet.

Szóbeli vizsga

Általános szabályok

Az emelt szintű szóbeli vizsga központi tételsor alapján zajlik, amelyet közzé kell tenni a május-júniusi vizsgaidőszak kezdete előtt legalább hatvan nappal.

A szóbeli vizsgán a vizsgázónak két altételt kell húznia és kifejtenie.

Feleléskor a kifejtés sorrendjét a vizsgázó választja meg.

Ha az altétel önálló álláspont megfogalmazását igényli, akkor a vizsgázónak az ezzel kapcsolatban felmerülő kérdésekre is válaszolnia kell.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A két altételsor közül az egyik a mozgóképkultúra, a másik a média világához kapcsolódó ismereteket, értelmezési képességeket ellenőrző altételeket tartalmaz. A mozgókép és a média tételek egymástól elkülönülő tételsorokat alkotnak.

Az altételsorok legalább 8-8 altételt tartalmaznak.

A szóbeli vizsgarész értékelése

Az értékelés központi értékelési útmutató alapján, a következő szempontok szerint történik:

- a vizsgázó által kifejtettek mennyiben merítik ki tartalmilag az altétel címében megjelölt témát;
- logikusan fölépített-e a vizsgázó előadása, megfelel-e az ilyen típusú szóbeli közléstől elvárható követelményeknek;
- mennyiben önálló a vizsgázó szóbeli teljesítménye (pl. szüksége volt-e segítő kérdésre), mennyire rendszerezett és mély a tudása (pl. hogyan reagált a tantárgyi bizottság által esetlegesen felvetett kérdésekre).

A szóbeli vizsgán a vizsgázó teljesítményét a két altételre adott legfeljebb 15-15 ponttal kell értékelni, tehát összesen 30 pont szerezhető.